

**Pelkiu atkūrimo ir apsaugos fonds
Purvu atjaunošanas un aizsardzības fonds**

Interreg
Latvija-Lietuva

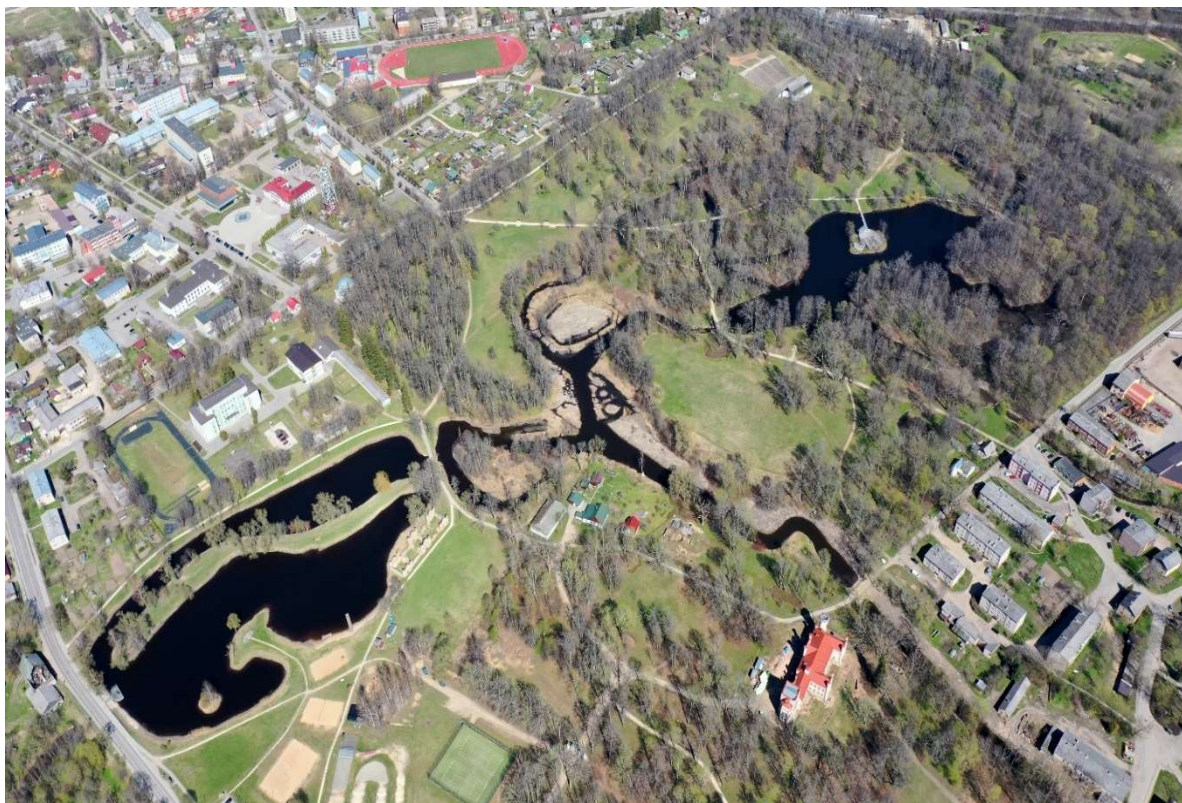
European Regional Development Fund

EUROPEAN UNION

Projekts „Vandens telkiniu Latvijoje ir Lietuvoje ekologiniu sąlygu pagerinimas“ (LLI-476, Išsaugok praeitj ateičiai)
**Projekts “Vides kvalitātes uzlabošanas pasākumi publiskajās ūdenstilpnēs Latvijā un Lietuvā” (LLI-476,
Save Past for the Future)**

Vandens telkiniai Preilių dvaro parke – gamtai ir žmogui
Preiļu muižas parka ūdenstilpes – dabai un cilvēkam

Parko vandens telkinių tvarkymas projekto metu

Parka ūdenstilpju sakopšana projekta laikā

Vandens telkiniai yra neatsiejama istorinių dvarų parkų kraštovaizdžio dalis, teikianti ne tik estetinės vertės, bet ir prieglobstį vandens paukščiams, varliagyviams bei įvairiems bestuburiams.

Vandens telkinių atkūrimas ir priežiūra priklauso nuo jų paskirties. Reprezentacinėse parko zonose vandens telkinių estetinė ir rekreacinė reikšmė itin svarbi, todėl jų dydis ir forma skiriasi nuo gamtinio prioriteto zonoje esančių telkinių. Pirmieji yra gilesni ir didesni, skirti aktyviam žmonių poilsiui. Biologinei įvairovei išsaugoti skirtos kūdros yra mažesnės, seklios, įrengtos nuošaliau rekreacinių objektų, t. y. mažiau žmonių lankomose parko vietose.

Ūdenstilpės ir neatņemama vėsturisko muižu parku ainavas sastāvdaļa, sniedzot ne tikai estētisku vērtību, bet arī pajumti ūdensputniem, abiniekiem un dažādiem ūdens bezmugurkaulniekiem.

Ūdenstilpju uzturēšana ir atkarīga no to izmantošanas pamatmērķa. Parka reprezentatīvajās zonās ūdenstilpēm ir estētiska nozīme, tāpēc to kopšana ir intensīvāka un ne vienmēr atbilst bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas vajadzībām. Dabas prioritārajās zonās, kas atrodas nostāk no apskates objektiem, ūdenstilpju kopšanas īpatnības nosaka ūdenskrātuves mērķis. No dabas viedokļa ārkārtīgi lietderīga ir seklu ūdenstilpju ierīkošana, jo tās var kalpot gan dzīvnieku aizsardzībai, gan virszemes ūdeņu kvalitātes uzlabošanai.

Projekto metu atlikto ekosistēmiņu paslaugu vērtinimo studija parodē, kad lankytojai dvarų parkus labiausiai mėgsta dėl gryno oro, švaraus vandens, rekreacinių galimybių, biologinės įvarovės ir estetinių vertybių.

Projekta laikā veiktā ekosistėmu pakalpojumu novėrtėjuma izpėte atklāja, ka apmeklėtāji visvairāk novėrtė muižu parku tīro gaisu un ūdeņu esamību, kā arī atpūtas iespėjas.

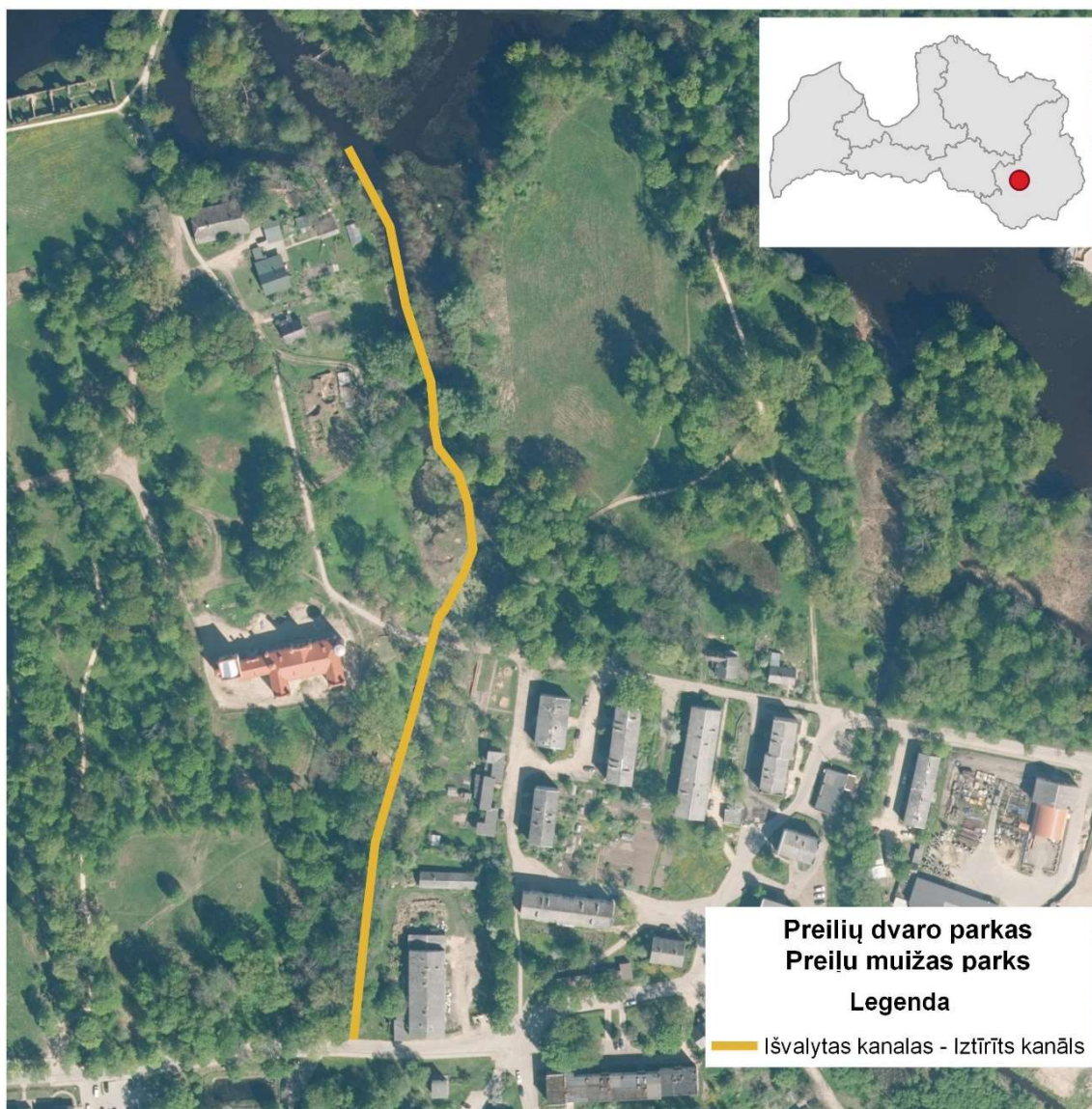

Īgyvendinant projektā Preiliu dvaro parke buvo:

- ģrengtos 4 vandens pralaidos,
- išvalytas kanalas (110 m) tarp Šaltupes ir vakarinio tvenkinio,
- ģrengtas vandens drenažas kanale,
- pagilinta Preilupės upės vaga (40 m), ties ģtekėjimu ģ tvenkinį.

Projekta realizēšanas laikā Preilu muižas parkā paveiktais:

- ierīkotas 4 caurtekas,
- iztīrīts kanāls (110 m) starp Saltupi un Rietumu dīķi,
- kanālā ierīkota ūdens drenāža,
- pie ietekas dīķī padziļināta Preilupes gultne (40 m).

Preiļu dvaro parko žemėlapis su projekto metu atliktais vandens telkinių tvarkymo ir kitais susijusiais darbais Preiļu muižas parka plāns ar projekta laikā veiktajiem ūdenstilpju sakopšanas un citiem saistītiem darbais

Atlikti darbi uztiks vandens tekējumu per Preiļu dvaro parko tvenkinius ir vandens srauto pasiskirstījumu tarp Preiļupēs ir Saltupēs. Be to, bus atkurtas vandens tekējimas nuo Šaltupēs j vakarinj tvenkinj.

Veiktie darbi nodrošinās ūdens plūsmu caur Preiļu muižas parka dīķiem un ūdens plūsmas sadalījumu tarp Preiļupi un Saltupi. Papildus tiks atjaunota ūdens pieplūde no Saltupes Rietumu dīķi.

Kanalo išvalymas bei geresnė vandens apytaka tvenkiniuose ilgainiui leis pagerinti šių telkinių vandens kokybę, sveikesnes ekosistemas, padidins parko estetinį patrauklumą.

Kanāla tīrīšana un labāka dīķu ūdens cirkulācija pēc laika uzlabos šo ūdenstilpju ūdens kvalitāti, atveseļos ekosistēmas, palielinās parka estētisko pievilcību.

*Kanālas prie valymą
Kanāls pirms tīrīšanas*

*Valymo darbai
Tīrīšanas darbi*

Atliktu darbu dėka atkurti parko telkiniai taps turtingi biologine įvairove ir patrauklūs rekreacijai, taip pasieksime tikslą – išsaugoti praeitį ateičiai.

Pateicoties veiktajiem darbiem, parka atjaunotās ūdenstilpēs palielināsies bioloģiskā daudzveidība un tās kļūs pievilcīgākas atpūtai, tādējādi sasniedzot mērķi – saglabāt pagātni nākotnei.

Informacinis biuletenis parengtas naudojant Europos Sąjungos finansinę paramą, skirtą 2014–2020 m. Interreg V-A Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programos projektui „Vandens telkinių Latvijoje ir Lietuvoje ekologinių sąlygų pagerinimas“ (LLI-476, Save Past for the Future) įgyvendinti. Projekto tikslas – padidinti organizacijų, dalyvaujančių istorinių parkų atkūrimo ir jų priežiūros veiklose, pajėgumus Šiaurės Rytų Lietuvos ir Latgalos regionuose pasitelkiant modernias ir plačiai apimančias teritorijų tvarkymo nuostatas, apjungiančias istorines, gamtos ir biologinės įvairovės bei kaimiško kraštovaizdžio vertybes ir aspektus. Projekto bendra vertė – 1 030 848,12 Eur, iš jų – bendrasis Europos regioninės plėtros fondo finansavimas – 876 220,89 Eur. Už leidinio turinį atsako VŠĮ Pelkių atkūrimo ir apsaugos fondas. Jokiomis aplinkybėmis negali būti laikoma, kad jis atspindi Europos Sąjungos nuomonę.

Informativasis biuletenis ir izdota ar Eiropas Savienības finansiālo atbalstu, realizējot Interreg V-A Latvijas – Lietuvos programma 2014. – 2020. gadam projektu “Vides kvalitātes uzlabošanas pasākumi publiskajās ūdenstilpnēs Latvijā un Lietuvā” (LLI-476, Save Past for the Future). Projekta mērķis ir palielināt to organizāciju kapacitāti, kuras ir iesaistītas vēsturisko parku un to ūdenstilpņu atjaunošanā un uzturēšanā Lietuvas ziemeļaustrumos un Latgalē, vēsturiskajiem parkiem būt kā nozīmīgiem bioloģiskās daudzveidības objektiem, nodrošinot rūpīgu attieksmi pret vēsturi, dabas vērtībām un lauku ainavu. Kopējās projekta izmaksas ir 1 030 848,12 eiro – Eiropas Reģionālā attīstības fonda līdzfinansējums 876 220,89 eiro. Par šī izdevuma saturu pilnībā atbild „Pelkių atkūrimo ir apsaugos fondas“. Un tas nekādos apstākļos nav uzskatāms par Eiropas Savienības oficiālo nostāju.